

Eksamen på Økonomistudiet 2012

Forvaltningslære

Kandidatfag

27. juni 2012

(3-timers skriftlig prøve uden hjælpemidler)

Forvaltningslære

Spørgsmål:

1. Gør rede for hvilke opgaver (funktioner) budgetlægningen i den offentlige sektor (stat, region, kommune) skal varetage som led i samfundsstyringen
2. Regeringen har i 2012 fastsat nye krav til forbedret økonomistyring i staten (Bilag A). Analyser hvilke budgetfunktioner, som bliver tillagt særlig vægt i regeringens nye krav og regler for den statslige økonomistyring – og hvilke budgetfunktioner, som ikke eller i mindre grad tillægges vægt.
3. Gør rede for hovedelementerne i det hidtidige budgetsamarbejde mellem staten og kommunerne (kommuner & regioner)
4. Regeringen har i 2012 taget initiativ til indførelse af en budgetlov, som er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget (Bilag B). Analyser hvilke konsekvenser den ny budgetlov vil kunne få for det hidtidige traditionelle budgetsamarbejde mellem staten og kommunerne

-----

Inddrag og analysér bilagene A – B i din besvarelse af spørgsmål 2 hhv. 3

Bilag:

Bilag A. Cirkulære om budgettering og budget- og regnskabsopfølgning, 22. december 2011

Bilag B Budgetlov, Finansministeriet, 27. marts 2012

Bilag A. Cirkulære om budgettering og budget- og regnskabsopfølgning, dec. 2011

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Cirkulæret har til formål at understøtte den statslige økonomistyring gennem fastsættelse af retningslinjer for periodisering af budgetter, prognosticering af forbrug, afvigelsesforklaringer og budget- og regnskabsopfølgning.

§ 2. Cirkulæret gælder for departementer og andre virksomheder som defineret i § 3 i bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv.

Kapitel 2

Krav til budgettering

Grundbudget

§ 3. En virksomhed skal udarbejde et grundbudget for hver hovedkonto for de i stk. 3-5 nævnte bevillingstyper.

Stk. 2. Ved et grundbudget forstås et budget for hovedkontoen fordelt på overordnede budgetposter på grundlag af virksomhedens interne budget.

Stk. 3. For driftsbevilling og statsvirksomhed skal der udarbejdes et grundbudget fordelt på lønudgifter, øvrige udgifter og indtægter, jf. dog stk. 6.

Stk. 4. For anlægsbevilling skal der udarbejdes et grundbudget fordelt på udgifter og indtægter, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. For reservationsbevilling med udgiftsbevilling eller indtægtsbevilling på 10 mio. kr. eller derover skal der udarbejdes et grundbudget fordelt på udgifter og indtægter, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. Hovedkonti budgetteret udelukkende på standardkonto 49 *Reserver og budgetregulering* er undtaget.

Stk. 7. Grundbudgettet skal færdiggøres og godkendes af departementet inden finansårets begyndelse.

Prognoser

§ 4. En virksomhed skal i forbindelse med departementets koncernopfølgning for 1. kvartal, 2. kvartal og 3. kvartal udarbejde en opdateret prognose for det forventede forbrug for resten af året for hver hovedkonto, der er omfattet af § 3.

Stk. 2. Prognosen skal udarbejdes for samme poster som grundbudgettet.

Periodisering

§ 5. En virksomhed skal periodisere grundbudgettet og prognosen for hver hovedkonto.

Stk. 2. For driftsbevilling og statsvirksomhed periodiseres på måneder for hver hovedkonto på samme niveau som grundbudgettet.

Stk. 3. For anlægsbevilling periodiseres på kvartaler for hver hovedkonto på samme niveau som grundbudgettet.

Stk. 4. For reservationsbevilling periodiseres på måneder for hver hovedkonto på samme niveau som grundbudgettet.

Data i Statens Koncernsystem (SKS)

§ 6. En virksomhed skal senest ved finansårets begyndelse have indlæst et periodiseret grundbudget i SKS for hovedkonti omfattet af § 3.

Stk. 2. Virksomheden skal indlæse den opdaterede prognose i SKS. Indlæsningen skal ske senest ved afgivelse af rammeredegørelse til Finansministeriet, jf. § 9, stk. 2.

Stk. 3. Departementet skal sikre, at dataindlæsningen i SKS sker rettidigt og korrekt.

Kapitel 3 **Krav til budget- og regnskabsopfølgning**

Virksomhedens budget- og regnskabsopfølgning

§ 7. En virksomhed skal for alle hovedkonti omfattet af § 3 udføre en månedlig budget- og regnskabsopfølgning for hver hovedkonto, som skal forelægges for virksomhedens ledelse. For anlægsbevillinger gælder dette dog kun kvartalsvist. Opfølgningen for juni måned samt for 2. kvartal kan udskydes, så den i stedet udføres i august måned.

Stk. 2. Opfølgningen skal indeholde afvigelsesforklaringer på væsentlige afvigelser.

Stk. 3. Opfølgningen skal indeholde overvejelser om betydningen for årets resultat.

Departementets kvartalsvise koncernopfølgning

§ 8. Departementet skal foretage en budget- og regnskabsopfølgning (koncernopfølgning) for alle hovedkonti på ministerområdet omfattet af § 3. Koncernopfølgningen skal foretages efter 1. kvartal, 2. kvartal, 3. kvartal og efter afslutningen af regnskabsåret og skal forelægges i passende form for departementschefen.

Stk. 2. Opfølgningen skal indeholde afvigelsesforklaringer fra virksomhederne på væsentlige afvigelser.

Stk. 3. Opfølgningen skal indeholde beskrivelser fra virksomhederne af eventuelle tiltag i forhold til afvigelser, hvor dette vurderes relevant.

Rammeredegørelse til Finansministeriet

§ 9. Departementet skal udarbejde en rammeredegørelse for alle bevillingstyper på ministerområdet efter 1. kvartal, 2. kvartal og 3. kvartal.

Stk. 2. Rammeredegørelsen sendes til Finansministeriet senest den 24. i måneden efter kvartalet, dog først den 24. august efter 2. kvartal. Finansministeriet kan i konkrete tilfælde fastsætte en kortere eller længere frist herfor.

Kapitel 4

Ikrafttræden

§ 10. Cirkulæret træder i kraft den 1. januar 2012 og har virkning fra finansåret 2012, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. For finansåret 2012 skal det periodiserede grundbudget godkendes af departementet og indlæses i SKS inden den 1. marts 2012.

Stk. 3. For finansåret 2012 skal virksomhedens første månedlige budget- og regnskabsopfølgning foretages efter februar måned.

Finansministeriet, den 22. december 2011

Bjarne Corydon

/Niels Gotfredsen

Budgetlov

27. marts 2012

Udgiftsstyring med udgiftslofter

Regeringen har indgået aftale med Venstre og Det Konservative Folkeparti om vedtagelse af en budgetlov, der indeholder regler om et nyt udgiftsstyringssystem for den offentlige sektor, *jf. boks 1*. Budgetloven skal understøtte, at de offentlige udgifter udvikler sig i overensstemmelse med målsætningerne og prioriteringerne i en ny 2020-plan, herunder finanspagtens krav til de offentlige finanser.

Boks 1

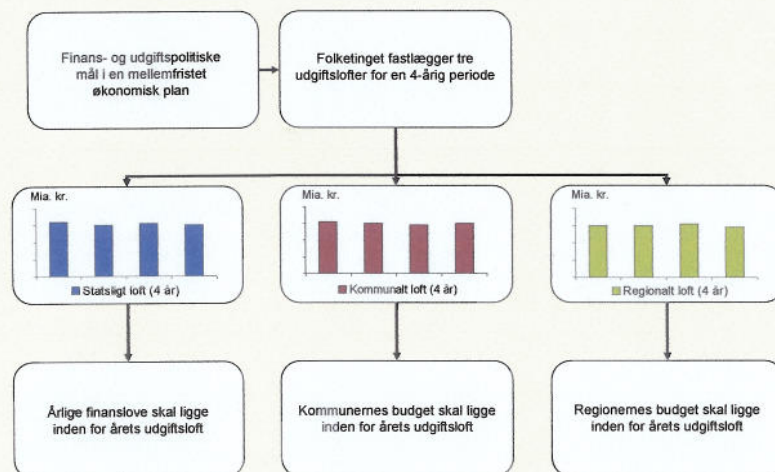
Udgiftsstyring med udgiftslofter

- Tre udgiftslofter skal sætte rammerne for udgifterne i henholdsvis stat, kommuner og regioner.
- Udgiftslofterne vedtages af Folketinget.
- Udgiftslofterne skal understøtte, at de finanspolitiske målsætninger føres ud i livet.
- Løfterne gælder for en løbende 4-årig periode.
- Budgetter og regnskaber i stat, kommuner og regioner skal hvert år holde sig inden for udgiftslofterne.
- Økonomiske sanktioner skal understøtte overholdelse af udgiftslofterne.
- Det Økonomiske Råd skal løbende vurdere, om udgiftslofterne er afstemt med den mellemfristede fremskrivning, og om udgiftslofterne overholdes.

Der fastsættes tre udgiftslofter for henholdsvis stat, kommuner og regioner, der hver for sig udgør en nominal overgrænse (defineret i milliarder kroner med en decimal) for de faktiske udgifter, der må afholdes under loftet, *jf. figur 1*. Fastsættelsen af tre lofter sikrer, at der placeres et klart ansvar for udgiftsstyringen hos hver af de tre sektorer, samt at udgiftsloftet for den enkelte sektor er koblet til budgetter og regnskaber i sektoren.

Figur 1

Det nye styringssystem med udgiftslofter

Finansloven og de kommunale og regionale budgetter skal hvert år holdes inden for lofterne.

Endvidere må de faktiske regnskaber for henholdsvis stat, kommuner og regioner ikke overskride lofterne. Økonomiske sanktioner skal understøtte overholdelsen af udgiftslofterne.

Det statslige udgiftsloft er opdelt i to dellofter, der samlet omfatter en bred vifte af udgifter, jf. boks 2. Det statslige delloft for driftsudgifter omfatter de fleste driftsudgifter, tilskud og betalinger til udlandet. Det statslige delloft for indkomstoverførsler omfatter udgifter til ikke-ledighedsrelaterede indkomstoverførsler mv., herunder lovbundne driftsudgifter i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen.

For at de automatiske stabilisatorer kan virke frit, og for at reducere risikoen for, at der bliver ført konjunkturforstærkende finanspolitik, holdes de ledighedsrelaterede – og stærkt konjunkturafhængige – udgifter som arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp og driftsudgifter i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen uden for udgiftsloftet.

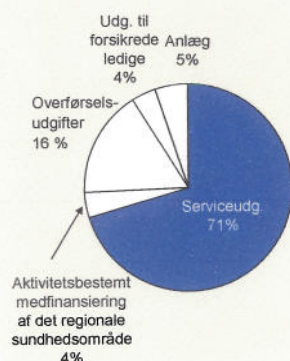
Uden for loftet holdes også anlægsbevillinger, herunder bl.a. infrastrukturprojekter og nationalejendom, renteudgifter og afdrag vedr. statsgæld samt øvrige kapitalbevælgelser.

Det kommunale udgiftsloft omfatter serviceudgifterne, som allerede i dag er omdrejningspunktet for forhandlingerne om kommunernes økonomi. Tilsvarende omfatter det regionale udgiftsloft regionernes driftsudgifter, der også i dag er fokus for aftalerne om regionernes økonomi.

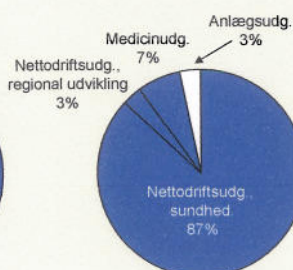
Boks 2

Afgrænsning af udgiftslofterne

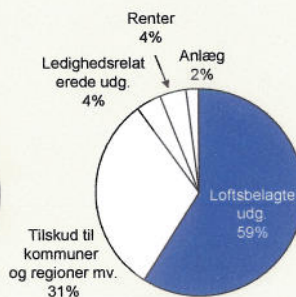
Ca. 70 pct. af de kommunale udgifter er omfattet af udgiftsloftet

97 pct. af de regionale udgifter er omfattet af udgiftsloftet

Ca. 60 pct. af de statslige udgifter er omfattet af udgiftsloftet

De tre udgiftslofter for henholdsvis stat, kommuner og regioner fastsættes, så de hele tiden omfatter en rullende 4-årig periode. Systemet etableres med virkning fra 2014, og der vil initialt skulle vedtages udgiftslofter, der omfatter perioden 2014-2017. I efteråret 2014 vedtages udgiftslofterne for et nyt år 4 – 2018 – i sammenhæng med Folketingets vedtagelse af finansloven for 2015. Lofterne vedtages af Folketinget.

Udgiftslofter, der dækker en 4-årig periode, sikrer et længere perspektiv i de udgiftspolitiske rammer, som er centralt for at realisere den mellemfristede målsætning om balance i de offentlige finanser i 2020. Ved beslutning om reformer kan konsekvenserne indarbejdes i de mellemfristede fremskrivninger og give mulighed for fastsættelse af højere udgiftslofter.

Budgetloven og vedtagelsen af udgiftslofterne ved lov i Folketinget vil skabe en klar politisk forpligtelse til, at udgiftslofterne overholdes år for år og medvirke til at understøtte, at det nye udgiftspolitiske styringssystem har bred opbakning. For yderligere at styrke udgiftslofternes troværdighed får Det Økonomiske Råd til opgave at foretage en årlig vurdering af, om de udgiftslofter, der lægges frem og planlægges efter, er afstemt med den mellemfristede målsætning for de offentlige finanser. Det Økonomiske Råd får desuden til opgave løbende at følge op på, om udgiftslofterne overholdes.